

#4: V SPOLOČENSTVE

620/2019

www.inky.sk

11. 1. 2019

... alebo o tom, prečo nikto a nijako nemôže byť kresťanom sám a na vlastnú päsť.

Dôvod č. 1: Beda samotnému (Kaz 4,10)! „Je veľmi ťažké bojovať proti vlastnej žiadostivosti a proti úkladom a pokušeniam diabla a egoistického sveta, ak sme izolovaní“ (GE 140). Ako spomína kniha Kazateľ v spomenutom verši: „Dvaja sú na tom lepšie ako sám človek: za svoju námahu môžu dostať väčšiu odmenu, ¹⁰ a keď padnú, jeden zdvihne druhého. Beda však samému, keď padne! Nemá pri sebe druhu, čo by ho zodvihol. ¹¹ Aj sa (lepšie) zahrejú, ak dvaja ležia spolu, ale sám - akože sa môže zahriať sám?“ (Kaz 4,9-11 SSV). V duchovnom živote to platí obzvlášť.

Súčasný trend, ktorý robí z duchovného života vec súkromia, niečo, čo prežívam subjektívne ja sám v sebe, je vražedný. Štatistika odhaľuje číslo, ktorému sa nám ani nechce veriť: v tomto prostredí odľudšteného individualizmu, kde sa kresťanstvo mení na systém a Cirkvi z rodiny na inštitúciu, 99,5% katolíkov zlyháva (čiastočne či úplne) v uskutočňovaní toho, k čomu nás Boh v Kristovi Ježišovi pozval!

To je aj dôvod onej „sekularizácie“. John W. Gardner hovorí, že „rodina a komunity jsou základem, kde vznikají a uchovávají se hodnotové a etické systémy. Žádná společnost nemůže přežít, neopírá-li se o sdílené hodnoty. Ty však nemohou být tvořeny shora. Vznikají hlavně v rodině, ve škole, v církvi a v prostředí, kde se lidé vzájemně setkávají.“ Podobne Kultúrna kritička Mary Eberstadtová vo svojej knihe *Ako Západ skutočne stratil Boha* argumentuje, že náboženstvo je ako jazyk: je možné sa ho naučiť len v komunite, počínajúc komunitou rodiny. Keď sa rodina a komunita rozpadnú a zlyhajú, prenos náboženstva na ďalšiu generáciu sa stáva oveľa zložitejším. Úplne stačí, aby v odovzdaní tradície zlyhala jedna generácia, a táto tradícia zmizne zo života rodiny a následne zo života komunity.

Dôvod č. 2: Osamote je svätosť nemožná. „Posväcovanie je spoločné napredovanie: vždy dvaja a dvaja. Tak sa to odrzkadľuje v niektorých svätých spoločenstvách. Pri rozličných príležitostiach Cirkvi svätorečila celé spoločenstvá, ktoré hrdinsky žili evanjelium alebo ponúkli Bohu život všetkých svojich členov“ (GE 141). Byť svätým znamená byť ako Boh, žiť Božím životom – a tým je Trojičný život spoločenstva, ktoré sa navyše delí samo so sebou v akte stvorenia a vykúpenia s anjelmi i ľuďmi. Ako by sme teda mohli my sami žiť a trénovať tento život inak, než práve v spoločenstve bratov a sestier, s ktorými sa podľa vzoru Trojice učíme mať „jedno srdce a jednu dušu“ (Sk 4,32 SSV) a po vzore Stvoriteľa a Vykupiteľa aj my sa ako spoločenstvo zasväcujeme dielu apoštolátu? Bez toho to nejde, bez toho sme tragicky mimo!

Dôvod č. 3: Navzájom si slúžime práve cez svoje chyby a nedostatky. „Žiť alebo pracovať s druhými je bezpochyby cestou duchovného rastu. Svätý Ján z Kríža hovorieval svojmu učeníkovi: žijete s druhými, „aby ťa formovali a cvičili v čnosti““ (GE 141). Rob Dreher opisuje vo svojej knihe *Benediktova voľba mormónsku prax*: „Mormóni svoje „zbery“ nemia. Ich zbor je im pridelený na základe toho, kde žijú, a nemôžu sa proti tomu odvolať. Toto ich núti spoločne pracovať na budovaní zjednotenej komunity veriacich, nie potulovať sa pri hľadaní takejto komunity. Givens to nazýva „budovanie Sionu, nie hľadanie Sionu“ - čo je odkaz na mormónske presvedčenie, že stúpenci musia položiť základy pre Sion, teda komunitu, ktorú založí Kristus pri svojom návrate. Americkí kresťania majú zlovyk pristupovať k cirkvi ako zákazníci. Ak nejaká kongregácia nenaplní naše potreby, rýchlo si nájdeme inú, o ktorej sa domnievame, že bude.“

Nie je to nakoniec nič nové, sám Kristus nám „pridelil“ Katolícku Cirkvi ako danú a v nej sme – samým faktom bydliska – „pridelení“ do konkrétnej farnosti (farár rovnako ako jej ostatní členovia), aby sme v nej a skrze ňu týmto spôsobom dosahovali svätosť. Milovať druhých, súcitiť, odpúšťať, zriekať sa pýchy a sebeckta nás učí práve spoločný život s ľuďmi, ktorých nedostatky nám lezú na nervy (a tie naše zase im). Sme si navzájom ako brus, ktorým sa obrusujeme do podoby svätosti podľa slov Písma: „Znášajte sa navzájom a odpúšťajte si, ak by mal niekto niečo proti druhému“ (Kol 3,13 SSV). Ak miesto toho odídeme, kedykoľvek sa nám niečo nepáči, ak si hľadáme farnosť a kostol a farára, „ktorý nám vyhovuje“, riskujeme, že ostaneme neobrušení a... zatratení.

Dôvod č. 4: V spoločenstve je Boh naozaj prítomný. „Spoločenstvo je povolane vytvoriť ten teologálny priestor, „v ktorom možno skusovať mystickú prítomnosť zmŕtvychvstalého Pána“ ... ako to ... pri ušľachtilom duchovnom stretnutí, ktoré spoločne prežili svätý Augustín a jeho matka svätá Monika: „...S túžbou sme otvárali ústa svojho srdca nebeským prúdom tvojho prameňa, prameňa života, ktorým si ty (...). Kým sme takto rozprávali a túžili po tom živote, dotkli sme sa ho mocným tlkotom svojho srdca (...). Takže večný život sa podobá takejto chvíli vytrženia, po ktorej toľko vzdycháme.““ (GE 142).

Len si pozrime, koľko svätých a mystikov žilo v komunitách – dokonca aj pustovníci mali svoje komunity, s ktorými žili a zdieľali svoju špecifickú cestu! A pozrime sa súčasne, koľko mŕtvych „kresťanov“ žije práve mimo komunit, len s oným „bufetovým“ prístupom k Cirkvi ako k nejakej firme, poskytujúcej za drobnú úplatu nejaké služby (pokrstenie detí, pohreb príbuzných, omšu v nedeľu,...)

Ako na to? „Zdieľanie Slova a spoločné slávenie Eucharistie nás robí väčšími bratmi, a postupne nás premieňa na sväté a misionárske spoločenstvo. Vďaka tomu vznikajú aj skutočné mystické skúsenosti prežívané v spoločenstve“ (GE 142). „Spomeňme si, ako Ježiš pozýval svojich učeníkov **venovať pozornosť detailom**. Malý detail, že sa minulo víno na slávnosti. Malý detail, že chýbala jedna ovca. Malý detail, že vdova darovala svoje dve mince. Malý detail, že treba zásobu oleja do lúč, keď sa ženích zdrží. Malý detail, že žiada svojich učeníkov, aby zistili, koľko majú chlebov. Malý detail, že mal pripravené ohnisko a rybu na rošte, keď čakal svojich učeníkov na úsvite“ (GE 144). „**Spoločenstvo, ktoré uchováva malé detaily lásky, v ktorom sa jeho členovia starajú jeden o druhého a vytvárajú otvorený a evanjelizačný priestor, je miestom prítomnosti Vzkrieseného, ktorý ho posväcuje podľa plánu Otca**“ (GE 145).

Krátko a stručne, byť opravdivou rodinou, kde jeden druhého poznáme, všimame si nielen veľké a vážne veci, ale aj maličkosti a s veľkou láskou si v týchto maličkostiach slúžime. Na jednej strane takáto láska nie je možná bez toho, aby sme boli spoločenstvom a skutočne spolu žili a zdieľali svoje životy. Na druhej strane práve takáto láska robí z organizácie, či v lepšom prípade nejakého stretka, opravdivé spoločenstvo, opravdivé skonkrétnenie Cirkvi a jej communia, ako učil sv. pápež Ján Pavol II.

Na záver: „Naproti tendencii konzumného individualizmu, ktorý nás napokon izoluje v hľadaní blahobytu bez druhých, naša cesta posvätenia sa nesmie prestať identifikovať s Ježišovou túžbou: „Aby všetci boli jedno, ako ty, Otče, vo mne a ja v tebe“ (Jn 17, 21)“ (GE 146).